

VOLKSEEUW, De, weekblad der Christene Volkspartij, strekking Adolf Daens; verscheen van begin 1910 tot augustus 1914 en van 1919 tot 1921. Het blad werd gesticht door de dissidente Brugse priester Florimond-Alphonse Fonteyne die er tot 1920 hoofdredacteur van was. Het werd aanvankelijk gedrukt bij Petrus van den Abeele en Albert van den Bruele te Ninove en nadien bij Camiel Moeyaert te Brugge. Het motto van *De Volkseeuw* was: "De Waarheid is ons wapen. De Rechtvaardigheid ons doel. Voor alles Vlaamsch." In de beginperiode werd het blad verspreid in het Brusselse, waar Fonteyne politiek actief was, maar toen deze zich in 1911 definitief in de Brugse politieke arena stortte, werd *De Volkseeuw* het strijdblad van de Christene Volkspartij in het arrondissement Brugge. De voornaamste medewerkers waren de daensisten Ber-

nard Minnebo, Moeyaert, Léonce du Castillon, Hector Plancquaert en Remi Vanderschelden. Het lezerspubliek bestond uit kleine burgers, middenstanders en arbeiders. Wekelijks zorgde Fonteyne voor een uitvoerig en vinnig hoofdartikel gekenmerkt door demagogie en antiklerikale verbetenheid. De plaatselijke sociale wantoestanden, het Fransdolle katholiek gemeentebestuur, de onderwijspolitiek en het koningshuis werden er geregeld in vlijmscherpe bewoordingen op de korrel genomen. *De Volkseeuw* pleitte hartstochtelijk voor algemeen stemrecht en voerde vanaf 1913 de ondertitel: "Vooruit voor Algemeen Stemrecht". Ook de verdere vervlaamsing van het openbare leven was een eis die op het voorplan stond.

De oplage van *De Volkseeuw* steeg van 3035 exemplaren in november 1911 tot 13.500 in maart 1912. Dat was het onbedoelde gevolg van een herderlijke brief van de Brugse bisschop **Gustave Waffelaert** waarin het verspreiden en het lezen van *De Volkseeuw* aan alle gelovigen verboden werd.

Na een onderbreking van vier jaar tijdens de Eerste Wereldoorlog, verscheen *De Volkseeuw* opnieuw in 1919. Toen priester Fonteyne zich het jaar daarop uit de politiek terugtrok, werd het blad verder uitgegeven door Moeyaert. Onder zijn leiding bleef *De Volkseeuw* de nadruk leggen op de sociale kwestie, maar ruimde geleidelijk steeds meer plaats in voor de Vlaamse verzuchtingen. Ook de amnestiekwestie vond een pleitbezorger in *De Volkseeuw*. Dat effende de weg naar samenwerking tussen de Christene Volkspartij en de Frontpartij te Brugge. Toen er in maart 1921 een kartel totstandkwam tussen de daensisten en de Fronters, met respectievelijk Moeyaert en **Odile van den Berghe** aan het hoofd, hield *De Volkseeuw* op te bestaan.

LITERATUUR: R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis van de arbeidersbeweging te Brugge, 1864-1914* (IUCHG, Verhandeling IV, 1959); – id., *De pers te Brugge 1792-1914. Bouwstoffen* (IUCHG, Bijdragen 20, 1961); – K. Rotsaert, *Priester Fonteyne en het fonteynisme te Brugge*, 1975; – id., *Het Daensisme in West-Vlaanderen*, 1989.

KOEN ROTSAERT